

## CO wdrożyło porady pielęgniarki medycyny paliatywnej [1]

W Wielotokrzyskim Centrum Onkologii została uruchomiona, pierwsze w województwie Wielotokrzyskim, poradnia pielęgniarska z zakresu medycyny paliatywnej. Korzystają z niej pacjenci onkologiczni oraz ich bliscy ucząc się opieki nad osobą dotkniętą chorobą nowotworową. Od początku roku pielęgniarki w Poradni Medycyny Paliatywnej CO udzieliły już ponad 1000 takich porad.

Wzrost wdrożenia jest nowością, wprowadzoną w ubiegłym roku przez Ministerstwo Zdrowia. Jak wyjaśnia doktor Agnieszka Toczek-Wasiak, kierownik Kliniki Medycyny Paliatywnej w Wielotokrzyskim Centrum Onkologii oraz konsultant wojewódzki w dziedzinie medycyny paliatywnej: - Ten rodzaj porady pielęgniarskiej jest bardzo potrzebny, ponieważ w dużej mierze pacjenci paliatywni zmagają się z wieloma problemami, obniżającymi znacząco jakość życia np. z odległymi, przewlekłymi ranami i owrzodzeniami, które wymagają profesjonalnej wiedzy i opieki pielęgniarskiej. Często są wyposażeni w wyroby medyczne wspomagające ich organizm w codziennym funkcjonowaniu, takie jak cewnik, tracheostomia, gastrostomia czy nefrotomia. Jeśli przebywają w warunkach domowych, powinni umieć samodzielnie je obsługiwać. Mimo, że przeszli podstawowe szkolenie z zakresu pielęgnowania i obsługi sprzętu w podczas pobytu w szpitalu, wielokrotnie potrzebują dodatkowego instruktażu, ponieważ w trakcie choroby pojawiają się nowe problemy związane z codziennym użytkowaniem tych urządzeń. Na to wszystko jest czas i miejsce podczas wizyty u pielęgniarki w Poradni Medycyny Paliatywnej – mówi lekarz.

### **Pielęgniarka wyedukuje, doradzi, poinstruuje**

Wizyta u pielęgniarki medycyny paliatywnej trwa około 20 minut. Na pierwszym spotkaniu pacjent jest oceniany pod kątem istniejących problemów. Pielęgniarka przeprowadza z nim szczegółowy wywiad, dotyczący jego stanu zdrowia, codziennego funkcjonowania, dolegliwości bólowych i uciążliwych objawów, dokonuje podstawowych pomiarów, (ciężnienia tętniczego, tętna, temperatury, saturacji, poziomu glukozy we krwi oraz poziomu bólu). Jeśli jest taka potrzeba, na zlecenie lekarza podaje choremu kroplówkę z lekami przeciwbólowymi czy zmniejszającymi duszność. Pacjent jest szeroko edukowany w zakresie leczenia lekami opioidowymi, zapoznawany z niefarmakologicznymi sposobami radzenia sobie z uciążliwymi objawami obniżającymi jakość życia np. bólem, dusznością, zaparciami, wymiotami. Jest również instruowany, w jaki sposób zapobiegać upadkom. W trakcie wizyty pacjent (i towarzyszący mu opiekunowie) otrzymuje materiały edukacyjne do przestudiowania w domu. Przy następnej wizycie pacjent, jeśli coś nadal sprawia mu trudność, może ponownie skorzystać z edukacji.

Jak wskazuje doktor Agnieszka Toczek-Wasiak: - Staramy się edukować pacjenta oraz jego opiekunów od pierwszej wizyty, jak tylko zostanie objęty opieką lekarsko-pielęgniarską poradni medycyny paliatywnej.

Pielęgniarki specjalistki Ewa Wawrzycz i Elżbieta Boćka pracujące w Poradni Medycyny Paliatywnej dodają: - Zajmujemy się pacjentem całościowo, pytamy o jakość życia, podstawowe codzienne funkcjonowanie, edukujemy, co się może wydarzyć, na co trzeba zwrócić szczególną uwagę, jak sobie radzić z codziennymi trudnościami. To jest czas dla chorego, żeby w atmosferze spokoju i zrozumienia zapytać o wszystko, o co nie zawsze zwracniebył do lekarza. Chorem często towarzyszą ich bliscy, oni też dużo się uczą podczas tych wizyt.

### **Zgodnie z potrzebami pacjenta**

Wizyty u pielęgniarki w Poradni Medycyny Paliatywnej są nielimitowane, udzielane w zależności od potrzeb pacjenta, najczęściej realizowane przed wizytą lekarską. Jeśli pacjent wymaga więcej porad pielęgniarki niż wizyt w gabinecie lekarskim, może się zarejestrować tylko do pielęgniarki. Zgodnie z wymaganiami NZF na wizytę powinien zgłosić się pacjent, ale bywa, że zgłasza się rodzina, bo pacjent nie jest w stanie przybyć osobiście.

Doktor Agnieszka Toczek-Wasiak podkreśla: - Czasem pacjent był bardzo dobrze wyedukowany w zakresie obsługi sprzętu medycznego, w który został wyposażony w trakcie leczenia onkologicznego, ale sam nie jest już w stanie wykonywać tych czynności, więc musi się tego nauczyć opiekun i dobrze byłoby, żeby uczył się od profesjonalisty. To wszystko ma na celu utrzymanie chorego w środowisku najbardziej przyjaznym dla niego, czyli w domu, po to, żeby był jak najdłużej ze swoimi bliskimi, a oni, żeby wiedzieli, że robią wszystko, co dla niego

najlepsze.

### Poradnia Medycyny Paliatywnej nie tylko dla chorych terminalnie

Poradnia Medycyny Paliatywnej CO prowadzi również leczenie wspomagające pacjentów będących w trakcie radykalnego leczenia onkologicznego, zmierzającego do wyzdrowienia. Podczas tego leczenia pojawiają się różne uciążliwe objawy, np. nudności, wymioty, polineuropatia, dolegliwości bólowe. - Dzięki temu, że pomagamy tym pacjentom w opanowaniu objawów uciążliwych, są oni w stanie dokończyć leczenie onkologiczne i doprowadzić je do zamierzonego celu, czyli do wyzdrowienia. Tacy pacjenci przychodzą później do naszej poradni, żeby zredukować dawki leków opioidowych, ponieważ nie wymagają już takiego leczenia, gdy są ozdrowieńcami – tłumaczy doktor Agnieszka Toczek-Wasiak.

Jak zauważa konsultant wojewódzki, medycyna paliatywna jest niesłusznie postrzegana przez pryzmat ostatniego etapu choroby nowotworowej. - To nie jest leczenie przeznaczone wyłącznie dla pacjentów w stanie terminalnym. Leczenie wspomagające jest trendem światowym. Jest udowodnione naukowo, że pacjenci, którzy nie są dobrze leczeni objawowo w trakcie leczenia onkologicznego radykalnego, mają mniejsze szanse na jego powodzenie, ponieważ najczęściej przerywają terapię ze względu na uciążliwe objawy towarzyszące lub infekcje. A jeżeli uda się wcześniej rozpoznać problem i szybko temu zaradzić, wówczas nie przepadają kolejne cykle chemioterapii, pacjenci kończą leczenie w terminie i mają dużo większe szanse na sukces tego leczenia – mówi.

W województwie świętokrzyskim funkcjonują trzy Poradnie Medycyny Paliatywnej: w Kielcach, Sandomierzu, Ostrowcu świętokrzyskim, udzielające porad lekarsko-pielęgniarskich. Poradnia Medycyny Paliatywnej w CO udziela ich najwięcej, ponad 2 tysiące rocznie, co jest znaczącą liczbą w skali Polski.

[2]

[3]

Aktualności

---

Source URL: <https://www.onkol.kielce.pl/en/node/2385>

### Links

[1] <https://www.onkol.kielce.pl/en/node/2385> [2]

[https://www.onkol.kielce.pl/sites/default/files/galerie/paliatywne\\_1.jpg](https://www.onkol.kielce.pl/sites/default/files/galerie/paliatywne_1.jpg) [3]

[https://www.onkol.kielce.pl/sites/default/files/galerie/paliatywne\\_2.jpg](https://www.onkol.kielce.pl/sites/default/files/galerie/paliatywne_2.jpg)